

16. august 2012

EM 2012/159

Med henvisning til § 36 i Forretningsordenen for Inatsisartut, fremsætter jeg følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat, om hvordan vi sikrer, at det skal kunne betale sig at være lønmodtager i Grønland.

(Medlem af Inatsisartut Finn Karlsen, SIUMUT)

Begrundelse:

Grunden til at vi sætter emnet til debat i Inatsisartut er fordi vi ikke mener at vi kan vende det blinde øje til, at der i de senere år er flere af vores landsmænd, der bliver sat ud fra deres lejligheder eller boliger på grund af restancer.

Nogle har oparbejdet gæld ved arbejdsløshed, andre har simpelthen ikke haft midler nok til at få dækket de helt basale månedlige udgifter. For nogle er det en ond cirkel, for lige meget om de arbejder eller ej, kan de ikke få økonomien til at løbe rundt.

I nogle tilfælde skal en ufaglært lønmodtager, der på grund af arbejdsløshed, har fået ydelser fra de offentlige, betale ydelsen tilbage, når vedkommende har fået et arbejde. På denne måde får nogle fordoblet deres månedlige udgifter i en længere periode. Nogle giver op og holder op med at arbejde, fordi det bedre kan "betale" sig at få sociale ydelser.

Vi må gøre noget for at afskaffe disse ugunstige forhold, vi skal være bedre til at afhjælpe mennesker, der gerne vil ud på arbejdsmarkedet. Det er også sundere for mennesket at være beskæftiget, og for samfundet er det både sundere og økonomisk mere forsvarligt, at have glade medborgere, der forsørger sig selv og deres familier.

Man må gå ud fra at disse ugunstige forhold også kan være medvirkende til, at mange af vores landsmænd i stigende grad udvandrer til Danmark, med et håb om at få forbedret deres levevilkår. Og alt imens flytter flere og flere udlændinge til Grønland for at arbejde.

Tingene hænger ikke sammen. Hvis, det for en udlænding kan betale sig at flytte til Grønland for at arbejde, så skal det som minimum også kunne betale sig for enhver grønlænder at begive sig ud på arbejdsmarkedet. Det her handler slet ikke om udlændinge ikke skal være velkomne i Grønland. Alle, uanset race, religion eller tilhørsforhold til et andet land har altid været velkomne og vil altid være velkomne i Grønland. Men vi skal sikre at udlændinge der flytter for at arbejde, betaler den samme husleje og stiller sig i den samme kø til en plads i en offentlig institution.

De ovennævnte problemstillinger for lønmodtagerne, er også blevet mere markante i takt med de stigende priser på fødevarer, husleje og brændstoffer, hvorimod lønstigningerne de seneste år, ikke har været specielt mærkbare.

Man kan som eksempel nævne, at lønstigningen for ikke faglært arbejdskraft i perioden 1. april 2009 til 1. april 2011 er kun på 5 % jf. SIK's overenskomst med Grønlands Selvstyre pr. 18. september 2009. I samme periode får en faglært HK personale, der er ansat på 9. år som overassistent en lønstigning på kun 3,7 % for sin månedsløn.

Derimod har fødevarerpriserne i perioden januar 2009 og juli 2011 steget med 10,9 %, jf. statistisk materiale fra Grønlands Statistik, ligesom udgifter til husleje er steget med 8,4 % i samme periode. Ligeledes viser Nukissiorfiits egne tal, at priserne for elektricitet i visse byer er steget med 23 % i perioden 1. marts 2009 til 1. august 2011. Udover disse prisstigninger har brændstofprisen også været stigende, hvor man kan nævne at prisen på petroleum der bliver benyttet som fyringsolie er steget med 29,7 % i perioden 7. februar 2009 og 8. juli 2011.

Jeg mener, at der her i landet er for lidt debat om disse tendenser.

Her i løbet af sommeren var der debat i pressen om, at fiskeindustrien manglede arbejdskraft. Hvorfor mangler disse virksomheder arbejdskraft, når der er så en høj arbejdsløshed her i landet?

Vi skal motivere borgerne til at arbejde. Det skal til enhver tid kunne betale sig at have et arbejde!
Vi skal ikke påføre lønmodtagerne yderligere problemer, ved at sikre, at de får en gevinst ved at bidrage til samfundet.

På vegne af Siumut, håber jeg, at vi i alle partierne med interesse vil debattere hvordan vi kan rette op på disse alvorlige problemstillinger.